

รางวัลชนะเลิศ การประกวดประเภทเรื่องสั้น

เรื่อง พยาบาลอาสากับการทำงานด่านหน้าในยุคโควิด

ผู้นำเสนอ นางสาวศิริพร อินแก้วศรี ตำแหน่ง พยาบาลปฏิบัติการ
หน่วยงาน ฝ่ายบริการพยาบาล คณะแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์

เนื้อหา

บทบาทของพยาบาลอาสากับสถานการณ์การแพร่ระบาดของโควิดในปัจจุบัน ส่งผลต่อการทำงานในระบบสาธารณสุขมากขึ้นเรื่อยๆ นั่นขึ้นอยู่กับสถานการณ์การแพร่ระบาดของโควิดที่ขยายตัวเป็นวงกว้างมากขึ้น ทั้งยังส่งผลให้ทุกคนเกิดความโศกเศร้าเสียใจ และเกิดการสูญเสียบุคคลอันเป็นที่รัก การสูญเสียคนในครอบครัว เพื่อนร่วมงาน คนรู้จัก หรือแม้กระทั่งเพื่อนร่วมวิชาชีพ การว่างงานจากสถานะเศรษฐกิจทำให้เกิดการขาดรายได้ ความสุขในชีวิตที่ลดลง แต่ตรงกันข้ามกับความต้องการทางด้านสาธารณสุขที่มีมากขึ้นในทุกวัน นั่นหมายถึงการทำงานของบุคลากรทางการแพทย์หรือที่คนทั่วไปเรียกขานกันว่า นักรบชุดขาว ก็มากขึ้นตามสถานการณ์ที่แย่งลงของการแพร่กระจายของโควิด บุคลากรทางการแพทย์ต้องทำงานในสถานการณ์ที่มีความเสี่ยงสูง บางครั้งอาจจะต้องแบกรับภาระงานที่เกินกำลัง ทั้งการขาดเครื่องมืออุปกรณ์ช่วยเหลือผู้ป่วยหรืออุปกรณ์ป้องกันของบุคลากร การขาดความชำนาญในสถานการณ์โรคอุบัติใหม่ อาจส่งผลต่อบรรยากาศการทำงานทำให้พยาบาลมีความเครียดมากยิ่งขึ้น นอกจากนี้การทำงานในหน้าที่ที่ต้องอาศัยความรีบเร่งอยู่ตลอดเวลา พยาบาลเองย่อมทราบดีว่าทุกชั่วโมงหรือทุกนาทีนั้นมีค่ามากแค่ไหน เพราะแต่ละวินาทีที่ผ่านไปหมายถึงชีวิตและความเป็นตายของผู้ป่วยทุกคน อย่างไรก็ตามเมื่อเลือกจะเดินบนเส้นทางแห่งวิชาชีพที่มีเกียรตินี้ การดูแลผู้ป่วยคือโอกาสที่ดีในการเพิ่มพูนประสบการณ์การทำงาน การได้เรียนรู้ทักษะและสร้างองค์ความรู้ใหม่ในการดูแลผู้ป่วย และจากการได้มีโอกาสร่วมทีมโรงพยาบาลสนาม อยากดจะแชร์ประสบการณ์โดยผ่านทางตัวหนังสือและเรียงร้อยเป็นเรื่องราวที่เล่าถึงการทำงานในนามของพยาบาลอาสาสงขลานครินทร์

เล่าย้อนไปเมื่อปีที่แล้ว ก้าวแรกที่ตัดสินใจสมัครเป็นพยาบาลอาสา เพื่อทำหน้าที่ดูแลผู้ป่วยโควิดในโรงพยาบาลสนาม ความเข้าใจเกี่ยวกับระบบงานของโรงพยาบาลสนามแทบจะเป็นศูนย์ ซึ่งในตอนนั้นคิดว่าไม่ได้แตกต่างกับโรงพยาบาลทั่วไป แต่เหตุผลหลักในการตัดสินใจคือ ถ้าเราไม่ทำแล้วใครจะทำ เราคิดอยู่เสมอว่าหากมีโอกาสสักครั้งก็อยากจะลองเป็นพยาบาลอาสา หรือนักรบชุดขาวที่คอยทำหน้าที่เป็นด่านหน้า อยากเรียนรู้จากสถานการณ์จริงในบทบาทการทำงานของพยาบาลอาสา เพื่อดูแลผู้ป่วยในสถานการณ์วิกฤต เรียนรู้การแก้ปัญหา เพราะประสบการณ์คงไม่สามารถหาได้จากตำราเรียน หากไม่ลงมือปฏิบัติก็คงไม่เติบโต เรามีความตั้งใจที่จะทำหน้าที่ ซึ่งไม่ว่าจะต้องเจอกับอะไรก็พร้อมจะดูแลคนไข้ให้ดีที่สุดเท่าที่พยาบาลคนนึงจะสามารถทำได้

จากข่าวการแพร่กระจายและจำนวนผู้ติดเชื้อรวมถึงผู้เสียชีวิตจากโควิดในตอนนั้น การเลือกมาเป็นด่านหน้าดูแลผู้ป่วยในโรงพยาบาลสนาม ก็มีเสียงคัดค้านจากครอบครัว และเพื่อนร่วมงานบางส่วน เราเชื่อว่าพยาบาลเองมีหลักในการดูแลตนเองและผู้ป่วยเพื่อให้ปลอดภัย และผู้ป่วยเองก็มีสิทธิจะได้รับความเท่าเทียมในการรักษา ไม่ว่าผู้ป่วยคนนั้นจะเป็นใครหรือเป็นโรคอะไร และเมื่อยืนยันว่าจะเข้าไปทำหน้าที่และจะดูแลตนเองและทีมให้ดีที่สุด การคัดค้านจากทุกคนก็ดูจะเบาบางลงไป หลังจากนั้นก็มักจะมีกำลังใจที่ส่งมาให้ตลอดเวลาในขณะที่ทำหน้าที่ในโรงพยาบาลสนาม

การเดินทางไปทำหน้าที่พยาบาลอาสาในโรงพยาบาลสนาม(สวนประวัตินศาสตร์) หรือส่วนขยายโรงพยาบาลสงขลานครินทร์สาขา 2 เราคิดว่าสมควรว่าอยากจะใช้ความรู้บนพื้นฐานวิชาชีพมาใช้ในการดูแลผู้ป่วยให้ดีที่สุด อยากดูแลผู้ป่วยให้ครบองค์รวมไม่ว่าจะเป็นด้านร่างกาย จิตใจ หรือจิตวิญญาณ เราเชื่อเสมอว่าทุกคนจะปลอดภัยจากสถานการณ์ที่เลวร้าย สำหรับการดูแลผู้ป่วยโควิดทำให้เกิดการเรียนรู้เทคนิคใหม่ ๆ การให้การพยาบาลต้องมีการเรียนรู้และปรับเปลี่ยนกระบวนการทำงาน เพื่อประสิทธิภาพในการดูแลผู้ป่วยซึ่งนำไปความปลอดภัยของผู้ป่วยและบุคลากรทางการแพทย์ การปรับเปลี่ยนแผนในการดูแลผู้ป่วยและครอบครัวเกิดขึ้นเป็นระยะหรือตลอด 24 ชั่วโมง บุคลากรทางการแพทย์ทุกคนต้องทำงานกันอย่างแข็งขัน เพื่อดูแลร่างกายและจิตใจของผู้ป่วย นอกจากนี้การวางแผนจำหน่ายเป็นส่วนที่ทางทีมให้ความสำคัญเป็นอันดับต้นๆ เนื่องจากความหวาดกลัวและความไม่เข้าใจของสังคมรอบข้างจากการแพร่ระบาดของโควิด ซึ่งทีมโรงพยาบาลสนามมีสหสาขาวิชาชีพที่คอยประสานงานและให้ความเชื่อมั่นแก่ครอบครัวและชุมชน เพื่อการส่งต่อผู้ป่วยกลับสู่ชุมชนและครอบครัว การทำหน้าที่พยาบาลอาสาแม้จะต้องเจอกับสถานการณ์ที่ไม่คาดคิด หรือการทำงานที่ค่อนข้างหนัก และขั้นตอนการทำงานที่เต็มไปด้วยหยดเหงื่อจากการใส่ชุด PPE แต่เมื่อเรามีทีมที่ดี กำลังใจจากครอบครัว เพื่อนร่วมงาน และกำลังใจของผู้ป่วยที่คอยส่งให้แก่บุคลากรทางการแพทย์ การทำงานในแต่ละวันก็ยอมผ่านพ้นไปได้ด้วยดี

เรื่องราวต่าง ๆ เหมือนจะลงท้ายด้วยดี แต่เนื่องด้วยสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคโควิดในปีนี้ที่กลับมาอีกครั้ง ทำให้ได้รับโอกาสทำหน้าที่นักรบชุดขาวอีกครั้ง เคยถามตนเองว่าถ้ามีโอกาสต้องกลับไปทำหน้าที่พยาบาลอาสาด่านหน้าอีกครั้งยังจะเลือกทำแบบเดิมไหม คำตอบก็คือการเป็นพยาบาลอาสาด่านหน้าสู้ภัยโควิด ณ โรงพยาบาลสนาม(สวนประวัตินศาสตร์) หรือส่วนขยายโรงพยาบาลสงขลานครินทร์สาขา 2 อีกเช่นเคย ภาพบรรยากาศเดิมเดิม วันเวลาเดิมเดิม กับพื้นที่เดิมเดิม แต่สถานการณ์กลับเลวร้ายมากกว่าเดิม จากจำนวนผู้ป่วยที่มียอดพุ่งสูงขึ้นทุกวันในทุกจังหวัด ทุกประเทศ และทั่วโลก สำหรับการเตรียมตัวในครั้งนี้ ตั้งแต่การจัดเตรียมของใช้ส่วนตัว การพูดคุยกับครอบครัวและเพื่อน ๆ ก็ไม่ได้มีความวิตกกังวลหรือรู้สึกกดดันเหมือนครั้งแรก แต่ความเป็นห่วงที่สัมผัสได้ผ่านทางน้ำเสียงที่ได้พูดคุยยังคงมีให้กันเช่นเดิม ความรู้สึกในฐานะพยาบาลอาสาสงขลานครินทร์มีความภาคภูมิใจในหน้าที่อันทรงเกียรตินี้เช่นเดิม และเมื่อได้รับโอกาสเป็นครั้งที่สองความเชื่อมั่นในการทำหน้าที่ก็มีมากยิ่งขึ้น

ภาพความทรงจำขณะก้าวข้ามประตูทางเข้าโรงพยาบาลสนาม ความคุ้นเคยกับบรรยากาศของ อาคารสถานที่ ไม่ว่าจะเป็นห้องบัญชาการของแพทย์ พยาบาล หรือห้องเภสัชกร ห้องรับของบริจาค ห้องพักผู้ป่วย ห้องทำหัตถการ ห้องแต่งตัว(ใส่ชุด PPE) โต๊ะอาหาร โซนออกกำลังกายและอื่น ๆ ก็ทำให้มีรอยยิ้มบนใบหน้าเสมอ ก่อนทำงานในทุกครั้งเราจะรู้กำหนดกลับที่แน่นอน แต่ครั้งนี้ทางทีมแจ้งว่าทุกคน จะทำหน้าที่ที่โรงพยาบาลนามจนกว่าทางแคมป์จะปิดตัวลง นั่นหมายถึงเราต้องรอจนกว่าสถานการณ์หรือ ยอดผู้ป่วยโควิดจะลดลง เมื่อเป็นเช่นนั้นพยาบาลเองก็เริ่มกังวลและคาดหวังมากยิ่งขึ้นว่าสถานการณ์จะดีขึ้นในเร็ววัน เพราะต่อให้การทำงานในระบบโรงพยาบาลสนามจะมีบรรยากาศที่ดีและเหมาะสมกับการ ทำงานมากเพียงใด แต่การต้องอยู่ในโรงพยาบาลสนามนาน ๆ นั้น มันก็คล้ายกับความรู้สึกของการกักตัว เช่นเดียวกับผู้ป่วยโควิดแน่นอน

การเป็นพยาบาลอาสาในโรงพยาบาลสนามครั้งที่สองนี้ จำนวนของผู้ป่วยในครั้งนี้นั้นมากกว่าครั้งแรก นั่นหมายถึงภาระงานของพยาบาลที่มีเพิ่มขึ้น การซักประวัติจากยอดรับใหม่ของแต่ละวัน ต้องใช้เวลาเพิ่มมากขึ้นวันละหลายชั่วโมง การอธิบายกฎระเบียบของการอยู่ร่วมกันของคนจำนวนมากในทุก ๆ ครั้งที่มีผู้ป่วยรายใหม่ หรือมีผู้ป่วยที่ไม่เคารพกฎกติกาในการอยู่ร่วมกัน การชี้แจงแนวปฏิบัติเพื่อดูแลตนเองขณะพักรักษาตัวอยู่ในโรงพยาบาล ไม่อาจจะได้แค่การพูดด้วยปากเปล่า จึงมีการจัดทำวิดีโอ แนะนำสถานที่และการปฏิบัติตัวขณะพักรักษาตัวในโรงพยาบาล การทำจัดสื่อการสอนลงข้อมูลใน อินเทอร์เน็ต แบบฟอร์มการดูแลตนเองหลังจากจำหน่ายกลับบ้าน เพื่อช่วยให้ผู้ป่วยเข้าใจได้ง่ายขึ้นและ ช่วยลดระยะเวลาการทำงาน การอธิบายหรือพูดคุยกับผู้ป่วยโดยใช้ไอแพดเพื่อสื่อสารกับผู้ป่วยแบบกลุ่ม หรือแบบเดี่ยว เพื่อติดตามอาการตลอดทั้งวัน พยาบาลต้องมีเทคนิคในการพูดคุยเพื่อไม่ให้ผู้ป่วยรู้สึกเบื่อหน่ายกับการตอบคำถามเดิมซ้ำ ๆ และในบางครั้งพยาบาลก็จะเป็นทั้งเพื่อนและครอบครัวที่จะคอย รับฟังและฟังอย่างตั้งใจ ส่งเสริมให้ผู้ป่วยได้ทำงานอดิเรกหรือออกกำลังกายเพื่อให้รู้สึกสดชื่นและผ่อนคลาย การที่ผู้ป่วยต้องใช้ชีวิต 14 วันภายในโรงพยาบาลสนาม พยาบาลจะต้องทำความเข้าใจกับผู้ป่วย ให้มากที่สุด เพราะจากสภาวะความเจ็บป่วยทางด้านร่างกายนั้นอาจส่งผลเสียต่อจิตใจของผู้ป่วย ทั้งจากการต้องจากคนรักและครอบครัว หรือการต้องอยู่ในพื้นที่ที่ไม่คุ้นเคย จึงมีการใช้แบบประเมินสุขภาพจิต และได้ทำการประเมินในวันแรกและวันที่เจ็ดของการเข้าพักรักษาตัวในโรงพยาบาล ในกรณีที่ผู้ป่วยอยู่ใน สภาวะเครียด จะมีทีมจิตแพทย์คอยให้คำปรึกษาเฉพาะราย

การดูแลกิจวัตรประจำวันของผู้ป่วยเรายังปฏิบัติคงเดิมไม่ได้แตกต่างจากในปีที่แล้ว การดูแลข้าวของเครื่องใช้ การจัดอาหารให้ผู้ป่วยโดยทีมโภชนาการของโรงพยาบาลสงขลานครินทร์ การจัดส่งอาหาร โดยทีมแพทย์และสหสาขาวิชาชีพ แต่เพิ่มเติมในส่วนของผู้ป่วยที่แข็งแรงและสามารถดูแลตนเองได้ ให้คอยช่วยดูแลกลุ่มผู้ป่วยสูงอายุหรือช่วยเหลือตนเองได้น้อย และเด็กเล็กที่ต้องการดูแล ในกลุ่มของผู้สูงอายุจะมีการจัดที่พักที่เหมาะสมเพื่อป้องกันอุบัติเหตุและการลื่นล้ม ในแต่ละวันจะมีการประชุมทีม

เพื่อเรียนรู้สิ่งที่เกิดขึ้น และจัดการปัญหาอย่างมีระบบ และจากปัญหาหรือสถานการณ์ที่ในแต่ละวัน ทำให้เกิดกระบวนการคิดหรือองค์ความรู้ใหม่ ตัวอย่างเช่น การใส่-ถอดชุด PPE ที่ทำซ้ำ ๆ จนเกิดเป็นความชำนาญ หรือการวางแผนจำหน่าย ในส่วนของการให้คำปรึกษาแก่ผู้ป่วยและครอบครัวถึงวิธีการดูแลตนเองและป้องกันการแพร่กระจายเชื้อโรค เมื่อต้องกลับไปใช้ชีวิตที่บ้านและต้องอยู่ร่วมกับผู้อื่นในสังคม การพูดซ้ำ ๆ กับคำแนะนำเดิม ๆ ก็คงทำให้เกิดความชำนาญอีกเช่นกัน

หลังจากผ่านไปช่วงระยะเวลาหนึ่ง แคมป์สงขลามีการวางแผนว่าจะปิดโรงพยาบาลสนาม ในขณะนั้นเราเองรู้สึกดีใจเพราะนั่นหมายถึงว่าสถานการณ์การแพร่ระบาดของโควิดในจังหวัดสงขลานั้นน่าจะมีแนวโน้มที่ดีขึ้น และเราจะได้กลับไปทำงานที่หอผู้ป่วยเช่นเดิม และก่อนที่จะวางแผนว่ามีการจำหน่ายผู้ป่วยกลุ่มสุดท้ายกลับบ้านและจะมีการปิดแคมป์ที่สงขลา ก็มีหัวหน้าฝ่ายบริการพยาบาล(พี่ฉาย)มาเยี่ยมให้กำลังใจ และในวันนี้พี่ฉายมาเพื่อพูดคุยเกี่ยวกับสถานการณ์การติดเชื้อและจำนวนผู้ป่วยโควิดที่กรุงเทพฯ ที่ค่อนข้างวิกฤต และการขาดอัตรากำลังพยาบาลค่อนข้างมาก ทางฝ่ายบริการพยาบาลต้องการขออาสาสมัครไปทำหน้าที่พยาบาลอาสาที่โรงพยาบาลบุษราคัม สิ่งแรกที่คิดได้ก็คือ สถานการณ์ในกรุงเทพฯ คงไม่ค่อยจะสู้ดี น่าจะมีการแพร่ระบาดของโควิดและจำนวนของผู้ป่วยที่มากขึ้น และส่งผลต่ออัตรากำลังพยาบาล และความเหนื่อยล้าจากการทำหน้าที่ของบุคลากรทางการแพทย์ที่มีมากยิ่งขึ้น และแนวโน้มการแพร่ระบาดของโควิดก็ไม่น่าจะเร็วขึ้นในช่วงเร็ว ๆ นี้ การตัดสินใจครั้งที่สามเหมือนจะมาเร็วกว่าที่คิด กว่าจะตัดสินใจได้ในครั้งนี้ต้องใช้เวลามากกว่าทุกครั้ง เนื่องด้วยไม่อยากเดินทางไกลในช่วงสถานการณ์แบบนี้ แต่สุดท้ายความเป็นวิชาชีพเมื่อเห็นว่ามีผู้ป่วยอยู่ตรงหน้าจะจิตใจที่ผู้ป่วยไว้ข้างหลังก็คงจะไม่ได้ และด้วยความพร้อมเพียงของน้อง ๆ พยาบาลทุกคนที่อยากจะคว้าโอกาสเพื่อเก็บเกี่ยวประสบการณ์ในชีวิตอีกครั้งหนึ่ง จากช่วงระยะเวลาร่วมเดือนที่ทำงานด้วยกันกับทีมโรงพยาบาลสนาม ทุกคนคือทีมที่ดีและไม่ว่างานจะหนักหรือต้องเจอกับปัญหายากแค่ไหน ทุกคนก็พร้อมสู้ นั่นจึงเป็นเหตุผลที่ตัดสินใจในการไปทำหน้าที่พยาบาลอาสาที่โรงพยาบาลบุษราคัม

บทบาทพยาบาลอาสากับการเดินทางครั้งที่สาม ณ โรงพยาบาลบุษราคัม การเปลี่ยนแปลงครั้งยิ่งใหญ่และประสบการณ์มากมายที่กำลังรออยู่เพื่อพิสูจน์ตัวเองให้สมศักดิ์ศรีของลูกสงขลานครินทร์ เมื่อต้องเดินทางไปทำงานต่างที่ต่างสถาบัน ความกังวลใจก็มาพร้อม ๆ กับใจที่มุ่งมั่นว่าเราต้องทำได้และจะต้องดีที่สุด หรืออย่างน้อย ๆ เราจะต้องไม่เป็นตัวถ่วงของทีม เราจะต้องสู้และทำหน้าที่อย่างเต็มภาคภูมิ และจะต้องร่วมกันเผชิญหน้าเพื่อฝ่าฟันวิกฤตการณ์ของสถานการณ์การแพร่ระบาดของโควิด และต้องดำรงไว้ซึ่งเกียรติแห่งวิชาชีพพยาบาล วันแรกที่ได้เดินทางไปทำหน้าที่ ณ โรงพยาบาลบุษราคัม การทำความรู้จักกับเพื่อนร่วมงานทีมใหม่ การปรับตัวให้เข้ากับสถานที่ การดูแลผู้ป่วยที่มีความหลากหลายทางเชื้อชาติ ศาสนา และวัฒนธรรม ล้วนเป็นความท้าทายอย่างหนึ่งในการให้การพยาบาล

การแบ่งทีมการทำงาน โดยมีทีม caring , ทีมเผชิญ(Treatment team), ทีม loading, ทีมแพทย์ , ทีมเภสัชกร, ทีมทหาร และทีมอื่น ๆ อีกมากมาย ซึ่งแต่ละทีมจะมีหน้าที่ที่แตกต่างและจะคอยประสานงานเพื่อให้การดูแลผู้ป่วยให้ครอบคลุมในทุกด้าน ทั้งด้านร่างกาย จิตใจและจิตวิญญาณแบบครบองค์รวม

ในส่วนของพยาบาลอาสาสงขลานครินทร์เป็นทีมที่มีโอกาสได้เข้าร่วมทีมเผชิญ ซึ่งทำหน้าที่ในการดูแลผู้ป่วยโดยตรง เป็นการเข้าไปในที่พักรักษาผู้ป่วยซึ่งอยู่ในอิมแพคเมืองทองธานี ไม่ว่าจะเป็นการเจาะเลือด ให้น้ำเกลือ การให้ยากินหรือยาฉีด การให้ออกซิเจน การช่วยแพทย์ทำหัตถการและช่วยเคลื่อนย้ายผู้ป่วยในกรณีฉุกเฉิน เป็นต้น การแบ่งโซนผู้ป่วยได้แก่ โซนเขียว อากาศทั่วไปปกติ สามารถช่วยเหลือตนเองได้ โซนเหลือง มีอาการเหนื่อยหรืออากาศทั่วไปเพียงเล็กน้อย และโซนแดง คือ ผู้ป่วยที่มีอาการหอบเหนื่อยและจำเป็นจะต้องได้รับการดูแลอย่างใกล้ชิดเช่น การใช้ออกซิเจนแบบ high flow เป็นต้น นอกจากนี้การดูแลกิจวัตรประจำวันของผู้ป่วยก็เป็นหน้าที่อีกหนึ่งความรับผิดชอบของทีมเผชิญ ภารกิจหลักในแต่ละเวรจะมีรอบปกติเวรละ 2-3 ครั้ง และภารกิจเสริมในแต่ละวันก็จะมีเป็นระยะ ตัวอย่างเช่น การติดตั้งอุปกรณ์ต่าง ๆ การนำทีมช่างและอำนวยความสะดวกในขณะที่เข้าไปปฏิบัติหน้าที่ในศูนย์ประชุม ทีมเผชิญต้องพาช่างจากภายนอกไปติดตั้งอุปกรณ์ ในสถานการณ์จริงคือต้องสอนการใส่-ถอดชุด PPE และไปคอยดูแลช่างที่มาติดตั้งอุปกรณ์ทุกขั้นตอน การติดตั้งอุปกรณ์ในชุดทำงานปกติอาจจะไม่ได้ยากมาก แต่การใส่ชุด PPE โดยมีถุงมือ 3 ชั้นและต้องรีบทำงานให้เร็วที่สุด มันค่อนข้างยุ่งยากกับระยะเวลาที่กำหนด และต้องพยายามติดตั้งอุปกรณ์หรือทำภารกิจนอกกรอบให้เสร็จในการเข้าไปแค่ครั้งเดียว เพื่อลดความเสี่ยงในการเข้าไปในที่พักรักษาผู้ป่วย และขั้นตอนที่ยุงยากที่สุดก็จะเป็นขั้นตอนการถอดชุด PPE ซึ่งถ้าใครเคยลองใส่ชุด PPE น่าจะทราบดีว่าการถอดชุด PPE ไม่ให้ปนเปื้อนต้องใช้เทคนิคและความชำนาญ ทีมเผชิญจะต้องคอยให้คำแนะนำและอำนวยความสะดวกให้แก่ทุกทีมที่เข้าไปทำงานในศูนย์ประชุมทุกทีม

ทีมเผชิญเป็นทีมที่ต้องใส่ชุด PPE เกือบตลอดทั้งวัน โดยทางทีมได้กำหนดระยะเวลาต่อรอบในการเข้าแต่ละครั้งคือให้รักษาเวลาไม่เกินครั้งละ 2 ชั่วโมง นอกจากกรณีที่มีผู้ป่วยอาการฉุกเฉินและเร่งด่วน ซึ่งในแต่ละเวรจะต้องเข้าไปในศูนย์ประชุมคนละ 2-3 รอบต่อเวร ถ้าวันไหนขึ้นเวรมากกว่า 1 เวร นั่นก็หมายถึง จำนวนครั้งของการใส่ชุด PPE ที่มากขึ้น และสิ่งที่ตามมาคือ ตัวของเราจะเปียกน้ำทั้งวันจากการอาบน้ำสระผมทุกครั้งที่ต้องออกจากศูนย์ประชุม ในแต่ละครั้งที่เข้าไปดูแลผู้ป่วยจากความร้อนของการใส่ชุด PPE ,การต้องเดินเท้าในหอบประชุมที่มีขนาดใหญ่ด้วยชุด PPE ก็มักจะสร้างความเหนื่อยล้าให้แก่ร่างกายค่อนข้างมาก ความเร่งรีบจากภาวะฉุกเฉินของคนไข้ ระยะเวลาที่เข้าไปปฏิบัติงานในแต่ละครั้ง ทำให้ทีมเผชิญเหนื่อยท่วมในทุกวัน และเราคิดว่าเป็นการทดสอบสมรรถภาพปอดของพยาบาลอาสาว่าแข็งแรงแค่ไหน การอาบน้ำหรือต่างน้ำจึงเรื่องปกติในทุก ๆ วัน ในช่วงแรกที่ต้องเข้าไปทำหน้าที่

ดูแลคนไข้ แค่ชั่วโมงเดียวเราก็แทบจะก้าวขาไม่ออกแล้ว แต่เมื่อระยะเวลาผ่านไป ร่างกายของเราก็เริ่มปรับตัวได้ การทำหน้าที่ครั้งละ 2-3 ชั่วโมงต่อรอบก็ไหวแบบไม่ต้องร้องโอดครวณในใจว่าครบเวลาหรือยัง หลังจากนั้นสิ่งที่จะได้ยินเป็นประจำจากทีมเผชิญคือ “มีอะไรให้ทำอีกไหม ยังอยู่ต่อได้นะ” แต่เมื่อเดินออกจากหอประชุม ความรู้สึกแรกเมื่อถอดชุด PPE เสร็จคือหิวน้ำ คอแห้งและเมื่อยขามาก เหมือนแรงทั้งหมดเราได้ใช้ไปก่อนหน้านี้จนหมดสิ้น ทำให้พลังงานในร่างกายลดน้อยลง การเรียกพลังของทีมเผชิญก็ง่ายมาก แค่ได้ดื่มน้ำสักขวด อาบน้ำให้สดชื่น และนั่งพักพอหายเมื่อยแค่นี้เราก็กลับมาพร้อมทำงานได้อีกครั้ง และในทุก ๆ ครั้งที่มีใครเรียกหาทีมเผชิญ สมาชิกทุกคนก็พร้อมเสมอที่จะทำหน้าที่ในทันที แม้บางครั้งเพิ่งจะเปลี่ยนชุดได้ไม่นาน ผมที่เพิ่งสระไปยังไม่แห้ง อาจจะได้แย้งในใจว่าจะต้องเปลี่ยนชุดและอาบน้ำใหม่อีกครั้งแล้วใช่ไหม แต่ทีมเผชิญทุกคนก็พร้อมเสมอกับการทำหน้าที่ที่เราทุกคนเลือกแล้วว่าหน้าที่นี้คือหน้าที่ที่ได้ดูแลผู้ป่วยโดยตรง เราสามารถสัมผัสความรู้สึกจากผู้ป่วยได้โดยไม่ต้องผ่านหน้าจอมือถือหรือไอแพดเหมือนที่ผ่านมา

ในแต่ละครั้งที่เข้าไปทำหน้าที่เราจะแจ้งกับทีมเผชิญทุกคนว่าหากใครไม่ไหวให้ออกจากหอประชุมก่อนเวลาได้ ให้ทุกคนยึดหลักความปลอดภัยของตนเองไว้ก่อนเสมอ เพราะการดูแลชีวิตของผู้ป่วยนั้นสำคัญแต่ความปลอดภัยของทุกคนก็สำคัญเช่นกัน บรรยากาศในแต่ละวันก็ไม่ได้วุ่นวายอยู่ตลอดเวลา ในบางครั้งทีมเผชิญก็อาจจะเข้าไปแค่ตามรอบปกติ ซึ่งก็คือผู้ป่วยมีอาการทั่วไปปกติดีไม่มีคนไข้ที่มีอาการฉุกเฉินที่ต้องเข้าไปให้การช่วยเหลือแบบทันทีทันใด นอกจากนี้ทีมเผชิญใช้เวลาที่เหลือในแต่ละเวรกับการสอนสาธิตการใส่-ถอดชุด PPE ให้แก่ทีมพี่ทหาร ทีมคุณพ่อบ้านและแม่บ้าน และเมื่อทีมเผชิญทำหน้าที่ครบตามกำหนดเวลา และถึงกำหนดที่ต้องกลับจะมีการส่งต่อเวร ชี้แจงรายละเอียดการทำงานต่าง ๆ ให้กับทีมเผชิญชุดต่อไป หรือการได้นั่งประชุมและพูดคุยเกี่ยวกับแนวทางการดูแลผู้ป่วย บรรยากาศของทีมเผชิญเหมือนการอยู่กันเป็นครอบครัว ทุก ๆ คนจะคอยดูแลกัน หากมีใครเหนื่อย ไม่สบาย หรือมีภาวะเครียดจากการทำงาน จะมีคนคอยรับฟังในทุก ๆ ปัญหา การดูแลกันแบบครอบครัวทำให้ทุกคนเองมีสัมพันธภาพที่ดี ไม่ว่าแต่ละคนจะมาจากต่างที่ต่างสถานบัน แต่ทุกคนมาด้วยใจเดียวกันคือ พยายามอาสาที่พร้อมจะหน้าที่ในการดูแลผู้ป่วยให้ดีที่สุดบนพื้นฐานวิชาชีพพยาบาล ตามมาตรฐานการพยาบาล แม้วิธีการในการดูแลผู้ป่วยของแต่ละโรงพยาบาลอาจมีความแตกต่างกันบ้าง แต่หลักการในการดูแลผู้ป่วยกลับเหมือนกัน เพียงแค่ปรับเปลี่ยนวิธีการเพียงเล็กน้อยเพื่อหาวิธีการที่เหมาะสมกับสถานการณ์ปัจจุบันในการดูแลผู้ป่วย ปรับตามเครื่องมือหรืออุปกรณ์ที่ใช้จริง ตัวอย่างเช่น การใช้ออกซิเจน high flow ซึ่งตัวเครื่องที่ใช้ในโรงพยาบาลสนามเป็นรุ่นที่บางโรงพยาบาลไม่เคยใช้ ซึ่งนี่คือองค์ความรู้ใหม่ที่เกิดขึ้นจากการได้ทดลองใช้จริง การใส่-ถอดชุด PPE เองก็เป็นอีกอย่างที่พยาบาลโดยเฉพาะทีมเผชิญจำขึ้นใจได้อย่างแน่นอน การจัดเก็บอุปกรณ์หรือทำความสะอาดอุปกรณ์เครื่องช่วยหายใจภายหลังใช้งาน การเคลื่อนย้ายผู้ป่วยในสภาวะวิกฤตที่เกิดขึ้นในทุกวัน ในแต่ละครั้งที่เราเจอสถานการณ์

ที่เลวร้ายของผู้ป่วย พยาบาลจะต้องคงไว้ซึ่งสติขณะปฏิบัติงานตลอดเวลา เป็นการปฏิบัติงานที่ทำให้เราเกิดการสั่งสมประสบการณ์ และเพิ่มความชำนาญในการดูแลผู้ป่วยวิกฤตเฉพาะโรคภายใต้สภาวะที่เร่งรีบ และอยู่บนความเป็นความตาย ซึ่งอาจจะเป็นสถานการณ์ที่กดดัน และก็คงไม่มีใครอยากพบเจอบ่อยนัก แต่เมื่อเราผ่านเหตุการณ์ในตอนนั้นมาได้ และได้มองย้อนกลับไปมักจะมีสิ่งที่ทำให้เราได้เรียนรู้และเราจะเติบโตจากสิ่งที่เราได้เรียนรู้เสมอ

การเลือกเดินบนเส้นทาง นักรบชุดขาว ด้านหน้ากับการเป็นพยาบาลอาสาสู้ภัยโควิดทั้งสามครั้ง แม้ว่าการตัดสินใจในบางครั้งอาจจะมีพลังเหลืออยู่บ้าง แต่เมื่อได้ตัดสินใจไปแล้ว การทำหน้าที่ในทุกๆ วันคือความพยายามทำอย่างสุดความสามารถโดยยึดหลักตามมาตรฐานวิชาชีพ การยึดมั่นในอุดมการณ์ที่จะพัฒนาตนเองให้มีความรู้และสั่งสมประสบการณ์ในการดูแลผู้ป่วยวิกฤตในโรคอุบัติใหม่นั้น บทบาทของพยาบาลอาสาทำให้เรียนรู้ที่จะเผชิญหน้ากับปัญหาและอุปสรรคจากสถานการณ์จริง การเรียนรู้ที่จะแก้ปัญหาบนความถูกต้อง ทำให้เรารู้จักใช้ความคิดและสติในการบริหารจัดการ เพื่อการหาแนวทางแก้ปัญหาที่เหมาะสม และเร่งหาทางออกที่ดีที่สุดให้ทันเวลาที่ เมื่อได้ผ่านการทำหน้าที่ทั้งสามครั้งนอกจากความรู้และประสบการณ์ ความรู้สึกที่มีคือความภาคภูมิใจที่ได้มีโอกาสทำหน้าที่พยาบาลอย่างเต็มภาคภูมิ เราเชื่อว่านอกจากตัวเราเองที่ภูมิใจในความเป็นเรา ครอบครัวของเราเองก็มีความรู้สึกภูมิใจกับพยาบาลคนนี้เช่นกัน และหากต้องตัดสินใจเลือกไม่ว่าจะเป็นในอดีต ปัจจุบันหรืออนาคตก็仍将เลือกทำหน้าที่พยาบาลอาสาเช่นเดิม และจะยึดถือพระราชปณิธานของสมเด็จพระราชบิดา ที่ว่า

“ขอให้ถือประโยชน์ส่วนตนเป็นกิจที่สอง ประโยชน์ของเพื่อนมนุษย์เป็นกิจที่หนึ่ง

ลาภทรัพย์และเกียรติยศจะตกแก่ท่านเอง ถ้าท่านทรงธรรมะแห่งวิชาชีพไว้ให้บริสุทธิ์.”

จะเก็บไว้ในใจและนำมาใช้ในชีวิตการเป็นพยาบาลวิชาชีพเสมอ

รางวัลที่ 2 ชนะการประกวดประเภทเรื่องสั้น

เรื่อง สุขที่ให้

วรรณมา สุวรรณชาติรี

ในสถานการณ์ของการระบาด ของโรค COVID -19 ที่ยังระบาดอย่างต่อเนื่องและยังไม่เห็นแนวโน้มที่ลดลงอย่างที่เราหวังให้เป็น ในฐานะที่เราเป็นส่วนหนึ่งในทีมบุคลากรทางการแพทย์ เราเชื่อว่าพยาบาลทุกคนมีความตื่นตัวและปรับตัวต่อสถานการณ์ของโรคระบาด COVID-19 ตามบทบาทหน้าที่และเพิ่มบทบาทของการปฏิบัติหน้าที่ในการช่วยเหลือผู้ป่วยที่เผชิญกับความเจ็บป่วยและความสูญเสียบุคคลที่รักไปอย่างไม่มีวันได้กลับคืนมา ซึ่งเราไม่สามารถรู้ได้ว่าเรื่องเหล่านี้จะเกิดขึ้นกับผู้ใด เวลาไหน เมื่อไหร่ แต่สิ่งที่เราสามารถรู้ได้คือการป้องกันและการดูแลตัวเอง การให้ความร่วมมือรับผิดชอบร่วมกันในสังคม ในหน่วยงานหรือองค์กร เรียกว่าง่าย ๆ คือ การรับผิดชอบต่อสังคมและเพื่อนมนุษย์ที่อยู่ร่วมกันในโลกนี้ เพื่อให้หลุดพ้นวิกฤตโรคระบาดนี้ไปได้ จากภารกิจที่เข้าเป็นสถานการณ์พิเศษที่ทุกคนต้องร่วมแรงร่วมใจช่วยกันในทุกๆ หน่วยงาน ไม่ว่าจะการเปิดโรงพยาบาลสนาม การเปิดหอผู้ป่วยติดเชื้อเพิ่มเพื่อให้พอกับจำนวนผู้ป่วยติดเชื้อที่เพิ่มขึ้นทุกวัน เราแค่เพียงหวังว่าจำนวนเตียงของโรงพยาบาลยังสามารถรองรับจำนวนผู้ป่วยเหล่านี้ได้ แต่สุดท้ายก็เกิดภาวะไม่มีเตียงของโรงพยาบาลรองรับผู้ป่วย ต้องปรับเปลี่ยนเป็นรูปแบบของการดูแลตนเองที่บ้านโดยใช้สื่อออนไลน์ให้เป็นประโยชน์ในการให้ข้อมูล คำแนะนำ และติดตามอาการผู้ป่วยอย่างใกล้ชิด เพื่อเป็นการสำรองเตียงในโรงพยาบาลไว้ให้ผู้ป่วยที่อาการหนักและจำเป็นต้องเข้ารักษาตัวในโรงพยาบาล แต่สิ่งสำคัญที่ทุกหน่วยงานของระบบสาธารณสุขต้องใช้มาตรการการป้องกันเพื่อลดเชื้อและความรุนแรงของโรคหลังจากติดเชื้อแล้ว นั่นคือการให้บริการการฉีดวัคซีน COVID -19 โดยการเปิดศูนย์ฉีดวัคซีน COVID-19 ขึ้นในสถานพยาบาลต่างๆ เพื่อให้ผู้รับบริการสามารถเข้าถึงได้ง่าย สะดวก รวดเร็ว และการป้องกันการติดต่อของโรค COVID-19 ซึ่งต้องยึดหลัก D-M-H-T-T ที่ทุกคนต้องปฏิบัติอย่างเคร่งครัด เว้นระยะห่าง สวมหน้ากากอนามัย ล้างมือบ่อยๆ ตรวจวัดอุณหภูมิ และ สแกนไทยชนะก่อน-ออก พื้นที่สาธารณะ ดังนั้นการจัดสถานที่ให้บริการฉีดวัคซีนต้องใช้ใจทนายนี้ในรองรับจำนวนผู้รับบริการที่มีจำนวนมากในแต่ละวัน

ในฐานะพยาบาลที่ไปช่วยงานที่ศูนย์ฉีดวัคซีน ณ ศูนย์กีฬามหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ ซึ่งการให้บริการการฉีดวัคซีนในแต่ละวันจะมีเจ้าหน้าที่จากหลายหน่วยงานทั้งจากหน่วยงานในคณะแพทย์ และหน่วยงานของคณะต่างๆ ในมหาวิทยาลัยเป็นตัวแทนมาช่วยให้บริการและดูแลผู้รับบริการที่มาฉีดวัคซีน โดยจะมีการแบ่งส่วนที่รับผิดชอบตั้งแต่ จุดรับลงทะเบียน จุดซักประวัติ จุดฉีดวัคซีน จุดพักสังเกตอาการ และจุดจำหน่ายพร้อมออกบัตรนัด รวมถึงจุด one stop service ที่ให้บริการแบบเสร็จสรรพในที่เดียว

สำหรับผู้ป่วยรถเข็น รวมถึงจุดเตรียมยา โดยมีแพทย์ พยาบาลและเภสัชกรประจำในจุดการซักประวัติ จุดฉีดวัคซีน จุดพักสังเกตอาการ เพื่อคอยให้ข้อมูลของอาการข้างเคียง การแพ้และคำแนะนำการปฏิบัติตัว หลังการได้รับวัคซีนที่อาจเกิดขึ้นได้ ซึ่งในแต่ละจุดจะมีหัวหน้าทีมคอยดูแลประสานงานเมื่อเกิดปัญหาหรือเหตุการณ์ต่างๆ ในแต่ละวันเราต้องมีการเตรียมตัว เตรียมจัดของ เตรียมอุปกรณ์ เตรียมสถานที่ให้พร้อม เพื่อการปฏิบัติงานในวันนั้นๆให้ผ่านไปด้วยดี และการแก้ไขเหตุการณ์ปัญหาเฉพาะหน้าที่เจอในทุกๆวันให้ได้

เราจะเห็นบรรยากาศในตอนเช้าของทุกวันที่เป็นวันราชการประมาณ 7.30 น. เมื่อจอดรถจักรยานยนต์ที่ลานจอดรถข้างสระว่ายน้ำ มองลงไปที่โรงยิมเนเซียม ขอเรียกย่อๆว่าโรงยิมแล้วกันเพราะสมัยเราเป็นนักศึกษาเรียกโรงยิมมาตลอด จะเห็นแถวผู้มารับบริการฉีดวัคซีนนั่งเป็นแถวเว้นระยะห่าง สวมหน้ากากอนามัยทุกคน อยู่ตรงจุดกรอกประวัติข้อมูลเพื่อรอไปลงทะเบียนที่จุดลงทะเบียน ซึ่งตรงจุดลงทะเบียนจะมีตู้ KIOS และเจ้าหน้าที่คอยให้บริการ เมื่อลงทะเบียนแล้ว จะมีเจ้าหน้าที่วัดอุณหภูมิ ลงข้อมูล เพื่อจะไปนั่งรอจุดซักประวัติ ซึ่งในส่วนบริเวณนี้หากมองมาทางขวามือจะเห็นกองอำนวยการ ที่คอยให้บริการข้อมูล และให้ความช่วยเหลือต่างๆ และมีเจ้าหน้าที่ IT ที่ดูแลเกี่ยวกับระบบโปรแกรมการฉีดวัคซีนทั้งหมด นั่งประจำอยู่ตรงจุดนี้ มองกลับไปจุดซักประวัติจะมี แพทย์ พยาบาล เภสัชกร นั่งประจำจุดนี้ เพื่อประเมินและซักประวัติที่สำคัญ เช่นโรคประจำตัว แพ้ยา อาหาร เป็นต้น และให้คำแนะนำในการเข้ารับวัคซีน เพื่อลงข้อมูลในระบบสารสนเทศของโรงพยาบาล (HIS :Hospital Information System) หลังจากผ่านจุดซักประวัติแล้วจะต้องเดินลงไปที่จุดฉีดวัคซีน ซึ่งเราและพี่ๆเพื่อนๆน้องๆพยาบาลอีกประมาณ 10 คน อยู่ประจำจุดฉีดวัคซีน ซึ่งจุดนี้จะเห็นภาพที่เริ่มขึ้นตามากขึ้นเนื่องจากมาอยู่ตั้งแต่เริ่มเปิดให้บริการเดือนมิถุนายนจนถึงปัจจุบัน รวมประมาณ 4 เดือน แต่ก็ยังมีบางคนที่หมุนเวียนสลับกันมาแต่เรากับเพื่อนที่มาจากที่เดียวกันอยู่ประจำ รวมถึงพี่ๆน้องๆจากห้องผ่าตัดที่มาประจำเป็นส่วนใหญ่ จะเริ่มสนิท เริ่มคุ้นเคย ได้ถามสารทุกข์สุกดิบ ในตอนเช้าของทุกๆวัน เป็นการทักทายที่อบอุ่นมากๆ ภาพทักทายสวัสดิ์ยิ้มมือไหว้ยังมีให้เห็นเป็นวัฒนธรรมที่งดงามตลอด และจะรวมตัวกันเพื่อเตรียมอุปกรณ์ในการฉีดยา เช็ดทำความสะอาดโต๊ะฉีดยา เปิดคอมพิวเตอร์ จัดเตรียมวางของอุปกรณ์ใน station ของตัวเองตามความถนัดเสร็จแล้วได้เวลาแต่งตัวสวมหมวก ใส่เสื้อกาวน์ยาว sealed mask ให้แนบสนิทกับใบหน้า ใส่ face shield และสวมถุงมือ พร้อมฉีด เข้า station นั่งรอยาที่เตรียมจากเภสัชกร ระหว่างที่เราเตรียมตัว

ยังมีเจ้าหน้าที่อีกส่วนหนึ่งที่ไม่ใช่พยาบาลแต่เป็นเจ้าหน้าที่ของหน่วยงานคณะต่างๆที่来帮助ในการจัดคิว เข้าแถวนั่งเข้ารับการฉีดวัคซีน โดยมีพี่ผู้ตรวจการพยาบาลหรือหัวหน้าหอผู้ป่วยที่มาเป็นผู้ดูแลในวันนั้นๆจะมีคุยทำความเข้าใจเกี่ยวกับขั้นตอนในการปฏิบัติงานให้ทราบ เมื่อทุกอย่างพร้อม เราจะเริ่มฉีดวัคซีนเวลาประมาณ 8.30 น. เมื่อเรียกผู้รับบริการมานั่งเรียบร้อยแล้ว เริ่มขั้นตอนตั้งแต่ ทักทายสวัสดิ์คะ

การจัดทำนั่ง ต้องการฉีดแขนข้างไหนคะ ข้างขวา หรือ ข้างซ้าย จัดทำนั่งเรียบร้อย เริ่มขั้นตอนการระบุด่วน ต้มข้าว นามสกุล จะมีเสียงแว่วมา ห้ามถามน่านะคะ ตอบรับ ค่ะ ค่ะ วันนี้รับวัคซีนอะไรคะ เข็มที่เท่าไรคะ เตรียมฉีดยาค่ะ คุณลุง คุณป้า ดึงแขนเสื้อขึ้นจนเปิดหัวไหล่เลยคะ อันนี้คือการหากกล้ามเนื้อ deltoid และวัดตำแหน่งที่ฉีดยาที่ถูกต้อง หลังจากได้ตำแหน่งที่ถูกต้องแล้วเริ่มเช็ดทำความสะอาดตำแหน่งที่ฉีดด้วย Alcohol pad รอแห้ง 15 วินาที เริ่มหลัก 7 R ก็มาคะ ทุกคนต้องยึด หลัก 7R ให้แน่นยาเพื่อความถูกต้องปลอดภัย ชื่อวัคซีน..... ฉีดเข้ากล้ามเนื้อคะ เจ็บนิดนิดนะคะ เสร็จเรียบร้อยแล้วคะ ไปนั่งพักที่จุดสังเกตอาการ 30 นาที จะครบเวลาน. (เขียนเวลา วงกลมใหญ่ๆคะ) สิ่งที่ได้ก่อนลุกจากไปคือคำขอบคุณเล็กๆแต่น้ำเสียงมาจากใจ เช่น “ขอบคุณนะลูก ช่วงนี้เหนื่อยกันหน่อยนะ” “เป็นกำลังใจให้นะคะ ดูแลตัวเองกันด้วยนะลูก” “บุญรักษานะลูก” หรือบางที มีสิ่งเล็กๆน้อยๆที่เอามาให้ “ป้าให้นะ ดอกจำปีที่บ้านป้าเก็บมาฝากคุณหมอบ คุณพยาบาล” เงยหน้าขึ้นมารับดอกจำปีใส่ถุงซิปลาสติกเรียบร้อย ก่อนลุกจากไปหันมายิ้มให้ 1 ที แค่นี้ก็หายเหนื่อยแล้ว และที่เด็ดดวงที่สุดก็คงเป็นคำนี้ “คุณพยาบาลมือเบามาก ไม่เจ็บเลยคะ” “เสร็จแล้วหรือครับ ทำไมไม่รู้รู้สึกเลย” “นิ่มมากคะ ไม่รู้รู้สึกเลย” คำชมเหล่านี้ใครจะเชื่อหรือไม่ก็ตามหากในวันนั้นพยาบาลคนไหนได้รับคำชมแบบนี้รับรองได้เลยว่าวันนั้นทั้งวัน จะพลังเหลือเฟือและมีความสุข สนุกกับการฉีดยาทั้งวัน เคยเจอพี่บางคนได้รับกระดาดเป็นโน้ตเขียนขอบคุณชมว่าพยาบาลมือนิ่มมากฉีดไม่เจ็บเลย จะอะไร ก็ยิ้มซิคะ นี่เป็นส่วนหนึ่งของจุดฉีดที่เราพบเจอในแต่ละวัน หลังจากฉีดยาเสร็จไปนั่งพักสังเกตอาการอีก 30 นาที ซึ่งจุดนี้จะอยู่ที่ตำแหน่งหมายเลข 7 ลืมบอกไปว่าจุดฉีดวัคซีนเราอยู่ตำแหน่งหมายเลข 6 หลังฉีดวัคซีนเสร็จเราก็จะบอกให้ไปที่ตำแหน่งหมายเลข 7 ซึ่งตรงจุดนี้จะมีวิสัญญีแพทย์ และเภสัชกรคอยให้คำแนะนำอาหารสังเกตอาการข้างเคียง อาการแพ้วัคซีน การปฏิบัติตัวที่ถูกต้อง หรือหากมีผู้ที่มีอาการข้างเคียงหลังได้รับวัคซีนที่ต้องช่วยเหลือหรือนำส่งโรงพยาบาล จะมีจุดปฐมพยาบาลจากทีมพยาบาลห้องฉุกเฉินมาประจำหรือนำส่งโรงพยาบาลได้ทันที หลังจากสังเกตอาการครบ 30 นาที ไม่มีอาการผิดปกติ ก็ไปจุด Exit ผู้ที่มารับวัคซีนเข็ม 1 จะได้รับบัตรนัดฉีดเข็มที่ 2 ในครั้งต่อไปตามวันที่ที่ระบุไว้ ส่วนผู้ที่มารับวัคซีนเข็ม 2 หลังครบ สามารถกลับบ้านได้ หรือหากใครต้องการใบรับการฉีดวัคซีนครบ 2 แล้ว สามารถนำบัตรประชาชนไปเสียบที่ตู้ KIOS จุดบริการหมายเลข 9 ข้างกองอำนาจการ พร้อมประทับตราโรงพยาบาลเรียบร้อย หากใครไม่ต้องการก็สามารถเข้าไปดูข้อมูลได้จากแอปพลิเคชันหมอพร้อม ซึ่งในแต่ละวันก็จะหมุนเวียนคนแล้วคนเล่าจนถึงเวลา 16.30 น.

หากเป็นไปตามปกติก็ดูเหมือนสถานการณ์เรียบร้อยดี แต่วันนี้ไม่เหมือนทุกวัน เนื่องจากวัคซีนตัวนี้เปิด จำนวน 1 ขวดได้ 11 เข็ม และต้องฉีดให้ผู้ที่มารับเข็ม 2 เท่านั้น ขณะนั้นเวลา 15.40 น. เหลือวัคซีนอีก 2 เข็ม ฝ่ายกองอำนาจการประสานงานตามผู้ที่จะได้รับวัคซีนเข็ม 2 ให้มารับในวันนี้ แน่นนอนเราจุดฉีดต้องรอผู้มารับบริการที่กำลังตามมา 2 คนแน่ๆ คนสุดท้ายมาถึงจุดฉีดเวลา 16.00 น. ลงทะเบียนเสร็จ เรา

ทำหน้าที่ซักประวัติลงข้อมูลพร้อมฉีดยาให้เรียบร้อยหลังจากนั้นให้ผู้รับบริการท่านนั้นไปนั่งพักสังเกตอาการ 30 นาที จะครบเวลา 16.40 น. จึงสามารถกลับบ้านได้ ระหว่างที่นั่งรอพวกเราเข้าไปพูดคุยสอบถามอาการ ว่ามีอาการผิดปกติอะไรบ้างหรือไม่ เนื่องจากสังเกตเห็นว่าผู้รับบริการมีอาการเพลียๆ

พยาบาล : บ้ามีอาการผิดปกติอะไรบ้างหรือไม่

ผู้รับบริการ : อาการปกติดีค่ะ

ผู้รับบริการ : ตอนนี้ง่วงเพลียขี้เกียจ

พยาบาล : ไม่น่าใจนะคะว่ายังมีอีกมั๊ย เดี่ยวไปดูให้นะคะ

พยาบาล : บ้ารถหมดแล้วนะคะ รถตุ๊กๆ ก็ไม่วิ่งแล้ว เพราะอยู่ในช่วงปิดเทอม

เราคิดในใจว่าแล้วตอนมาจากไหน มาอย่างไร จึงเข้าไปสอบถาม คุณบ้าผู้รับบริการบอกว่าบ้าอยู่ระนองแต่มารักษาตัว ฉายแสงที่ โรงพยาบาลสงขลานครินทร์ พักที่อาคารเย็นศิระ ต้องอยู่ยาวเพราะยังฉายแสงไม่ครบ ตอนนี้อยู่ที่วัด COVID-19 เข็ม 2 แล้วแต่ไม่สามารถกลับไปรับวัคซีนเข็ม 2 ที่บ้านได้ พร้อมกับตั้งใบรับรองแพทย์ที่แพทย์เขียนแนบมาให้ว่าให้รับวัคซีนเข็ม 2 ที่นี้ได้ วันนี้โดนตามมาฉีดเข็ม 2 ซึ่งประเด็นนี้เราปฏิบัติให้เรียบร้อยแล้ว แต่ประเด็นต่อมาคือ หลังจากครบ 30 นาทีแล้ว จะกลับที่พักได้อย่างไร โดยขามากับสามีด้วย รถรับ-ส่ง ผู้มารับการฉีดวัคซีนของโรงพยาบาล แต่ขาดกลับเมื่อรถรับ-ส่งหมดเวลาวิ่งแล้ว และรู้สึกเพลีย เหนื่อยง่าย ไม่น่าใจว่าจะเดินไปถึง อาคารเย็นศิระหรือไม่ เราจึงไปสอบถาม รพ.ว่ามีรถโดยสารที่สามารถไปส่งผู้รับบริการกับสามีได้บ้างหรือไม่ วิ่งไปดูที่จอดรถโดยสารข้างคาเฟ่เก่าและข้างโรงช่างปรากฏว่าไม่มีรถโดยสารวิ่งแล้ว เราก็กำลังคิดว่าทำอย่างไรดี หรือ เราจะขับมอเตอร์ไซค์ ไปส่งที่หน้าอาคารเย็นศิระทีละคน ไปส่งผู้รับบริการ และกลับมารับสามีผู้รับบริการไปส่งอีกรอบ ดีกว่าปล่อยให้ผู้ป่วยเดินกลับในสภาพที่อ่อนเพลียกับสามีตามลำพัง เสี่ยงต่อการเป็นลม ล้มพับระหว่างทาง ซึ่งเวลานั้น รพ.พยาบาลก็กลับแล้ว แต่บังเอิญโชคดี หรือมีอะไรมาดลใจก็เป็นได้ อยู่ๆก็มีพี่พยาบาลที่อยู่ประจำจุดซักประวัติยังไม่กลับบ้านเดินเข้ามาถามว่ามี ปัญหาอะไรกันหรือ เราก็บอกพี่เค้าไปว่า คุณบ้ากับสามีคุณบ้าไม่มีรถกลับไปอาคารเย็นศิระ พี่เค้าเสนอตัวว่าจ้ะ พี่ไปส่งให้ได้นะ พี่มีรถยนต์ จังหวะนั้น เหมือนมีแสงสว่างรอบตัวขึ้นมาทันที แต่เราก็ต้องยึดหลักความปลอดภัยและป้องกันการติดเชื้อไว้ก่อน เพราะเราไม่รู้จักผู้รับบริการและสามีมาก่อน แต่พวกเราตั้งใจอยากช่วย ดังนั้นระบบเซฟตี้ก็มา โดยการช่วยกัน sealed mask ให้คุณบ้าและสามี อย่างแน่นอน และ sealed mask ให้พี่พยาบาล สำรองความพร้อมอีกครั้งก่อนครบเวลา เมื่อครบเวลา และ exit เรียบร้อยแล้ว ขณะนั้นพวกเราเหลือกันอยู่ประมาณ 5-6 คน หลังจากสำรวจความเรียบร้อย ปิดไฟ ปิดคอมพิวเตอร์ ปิดพัดลม เรียบร้อยแล้ว เดินกลับไปพร้อมกับคุณบ้าและสามี เพื่อมาส่งที่รถของพี่พยาบาล ระหว่างทางเดินคุณบ้าและสามีส่งรอยยิ้ม แววตาที่บ่งบอกถึงการขอบคุณที่มาจากใจ พร้อมยกมือไหว้พวกเราทุกคน เมื่อมาถึงรถให้พี่พยาบาลเปิด

กิจกรรม ทั้ง 4 ด้าน ให้คุณป้าและสามี ไปนั่งเบาะด้านหลังและไปส่งฝั่งตรงข้ามอาคารเย็นศิระ และให้คุณป้ากับสามีเดินข้ามไป

ซึ่งในวันนั้นแม้เราคิดว่ามันเป็นแค่เรื่องเล็กๆแต่มันเป็นเรื่องใหญ่มากสำหรับคุณป้าที่ไม่สามารถเดินไปได้ และเสี่ยงต่อการเกิดอุบัติเหตุ หกล้ม ระหว่างทาง ซึ่งในแต่ละวันเหตุการณ์เหล่านี้ก็จะเกิดขึ้นโดยไม่ซ้ำรูปแบบแต่มันทำให้เรารู้สึกดีๆ มีความอึดใจ จากการให้ที่ไม่หวังผลตอบแทน หรือการเป็นผู้รับที่รับด้วยความสุขใจ เรียกว่า สุขใจทั้งผู้ให้และผู้รับ ทำให้ความอ่อนล้า อ่อนเพลีย หหมดไปโดยไม่รู้ตัว เป็นสิ่งเยียวยาให้พวกเราได้สู้ต่อไปกับโรคระบาด COVID-19 กันต่อไปจนกว่าเราจะชนะ

จากใจ ทีมพยาบาลดูแลด้วยใจ ห่วงใยทุกคน

ข้อคิดเห็น

สีเหลือง = เข้าใจยาก

สีเขียว = ดี เชื่อมโยง

เนื้อหาเล่าให้เห็นเหตุการณ์ได้ชัดเจน เห็นเป็นภาพเคลื่อนไหว และสะท้อนความคิดภายใต้การกระทำ

นำเสนอบริบทของเรื่องได้ชัด ทำให้ผู้อ่านรับอารมณ์ที่ผู้เขียนเจตนาส่งมาให้ได้เต็มที่มาก

หากมีการสรุปที่ชัดกว่านี้ใน part ของแนวคิด แนวปฏิบัติ ที่ได้จากการจัดบริการในครั้งนี้ รวมถึง ความสุขเกิดจากอะไรบ้างจะสมบูรณ์มาก